

Karel Marek: Obchodněprávní smlouvy

Spisy Právnické fakulty č. 252, Brno 2001, 282 s.

Jan Vích*

Záměrem autora publikace je vyváženým, srozumitelným a přehledným výkladem ustanovení obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb. (ve znění pozdějších předpisů) týkajících se obchodně závazkových vztahů, usměrnit smluvní praxi dotčených subjektů tak, aby výsledná smluvní úprava odpovídala zákonu a vyhovovala též oprávněným zájmům kontrahentů. Takto uzavřené smlouvy, jak autor úvodem oprávněně zdůvodňuje, jsou podle zkušenosti jedním ze základních předpokladů úspěšně fungující ekonomiky dotčených podnikatelských subjektů.

Rozbor jednotlivých smluvních typů, tak jak jsou

předmětem legislativní úpravy v části III., hlavně druhé obchodního zákoníku, provádí pak autor rovněž se stálým zřetelem k jejich společenské efektivnosti. V této souvislosti obsahuje publikace řadu podnětných návrhů, které mohou přispět ke zdůvodnění účelných řešení de lege ferenda.

Po úvodních obecných úvahách, odkazujících na žádoucí efektivitu právních norem vůbec, autor k pochopení složité problematiky těchto ustanovení obchodního zákoníku, která určují, čím se mají smluvní strany řídit v daných závazkových vztazích a v jakém pořadí, zahrnul do publikace účelná grafická znázornění.

---

* JUDr. Jan Vích, CSc., Brno

Vlastní jádro publikace tvoří postupně pojednání o typových pojmenovaných smlouvách podle části III. hlavy druhé obchodního zákoníku (tj. § 409 až § 719), které v podstatě navazuje a vychází z již dříve vydané publikace téhož autora nazvané „Smluvní typy druhé hlavy třetí části obchodního zákoníku“ (vydavatel: Masarykova univerzita Brno v roce 1998).

Nově vydaná publikace však vykazuje velmi podstatné rozdíly v obsahovém zaměření i metodě zpracování v porovnání s dřívější shora uvedenou prací autora, které spočívají zejména v tom, že respektuje a do příslušných rozborů a výkladů promítá legislativní změny, k nimž došlo nabytím účinnosti tzv. harmonizační novely obchodního zákoníku č. 370/2000 Sb. k 1. 1. 2001; tyto změny a doplnění se totiž týkají také v určitém rozsahu obchodně závazkových vztahů. Při výkladech jednotlivých smluvních typů autor důsledně zohledňuje také dopad obecných ustanovení obchodních závazkových vztahů (hlava první části III. obchodního zákoníku) – případně i občansko-právních vztahů (§ 1 odst. 2 obchodního zákoníku) včetně doporučení pro příslušnou aplikaci ve smluvní praxi. Výklad je také podstatně obohacen o poznatky z odborné literatury v četných zdůvodňujících odkazech v textu, které se vztahují již také k problematice zmíněné harmonizační novely.

Při rozbořech a výkladech jednotlivých smluvních typů věnuje autor mimořádnou pozornost typu smlouvy o dílo (srov. kap. 8 – str. 129 až 167), jejíž úprava, jak známo, je v obchodním zákoníku koncipována velmi rámcově. Zcela oprávněně pak provádí kvalifikovaný rozbor aplikace tohoto smluvního typu v rámci přípravy a realizace investiční výstavby (tj. realizace staveb). Komplexní zpracování této složité problema-

tiky – svým celkovým obsahem a pojetím v odborné literatuře ojedinělé – nutno považovat za značný přínos pro teorii i praxi.

V souvislosti s výkladem smlouvy o koupi nájaté věci se autor také zabývá srozumitelně a podnětně řešením problematiky leasingové smlouvy, která jako typ není v obchodním zákoníku upravena, avšak leasingové operace typu tzv. finančního leasingu vykazují v zahraničí i u nás v rámci zabezpečování rozsáhlých investičních potřeb vzrůstající rozvoj.

Velmi cenné a instruktivní jsou také rozborové typy smlouvy o nájmu podniku, který přinesla novelizace k 1. 1. 2001 včetně výkladu (podstatně doplňujícího) smlouvy o obchodním zastoupení.

Na četných místech publikace se aktuálně odkazuje na nutnost respektování zásad poctivého obchodního styku (srov. kogentní ustanovení § 265 obchodního zákoníku) při zakládání i realizaci smluvních vztahů.

Publikace je vybavena i rejstříkem, který umožňuje rychlou orientaci při řešení jednotlivých aktuálních otázek.

Ze shora uvedených důvodů publikaci, která vedle odborného výkladu objasňujícího podstatu a obsah závazkových vztahů upravených obchodním zákoníkem, průběžně formuluje účelná a srozumitelná doporučení pro aplikaci zákonných ustanovení ve smluvní praxi, dlužno doporučit k využití nejen pro studijní účely, avšak i dotčeným podnikatelským subjektům, k respektování zejména při přípravě a realizaci smluv kupních, smluv o dílo, o prodeji podniku nebo jeho části, o nájmu podniku nebo jeho části, leasingových smluv, přepravních smluv, smluv bankovních služeb, smluv o zprostředkování a o obchodním zastoupení a dalších smluv upravených ve třetí části obchodního zákoníku.